

GONIECZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. — Dla odbierających pismo na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena połrocznego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Poczcie Kasie Oszczędnościowej Nr. 6236.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Czeszochowa, Nałw. Marji P. 52. Tel. 2245. Strz. p. 45.
Redaktor lub jego zastępca przynajmniej codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-3 po poł. Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy przed tekstem 50 gr. W tekście nadesłane 40 gr. za tekstem 20 gr. Drobne ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr., każdy dalszy wyraz po 15 gr. Najniższe ogł. drobne zł. 1.50. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. droższe.

Sklep „Goniec Czeszochowski”, ul. Panny Marji 24. — Telefon nr. 2534.

Katalonia proklamowała republikę federacyjną

PREMIER LEROUX O KATALONCZYKACH.

Madryt. — W sobotę wieczorem proklamowana została niepodległość Katalonii, która tem samem odczłupała się od wszystkich prowincyj hiszpańskich. Utworzony został rząd centralny.

Agencja Havasa donosi z Barcelony: Około godziny 20-ej zjawił się na balkonie pałacu generalidad prezydent Companys i odczytał następującą proklamację:

— Katalonczycy! Monarchiści i faszyści przywłaszczali sobie władzę, aby zniszczyć republikę. Każdy szczerzy republikanin powinien działać, aby zapobiec upadkowi republiki. Katalonia nie może odmówić solidarności całemu narodowi hiszpańskiemu, który walczy o swoją wolność. Katalonia zrywa wszelkie stosunki z hiszpańskimi władzami rządowymi!

Wkońcu prezydent Companys wezwał entuzjastycznie tłum do zachowania karności i spokoju.

Madryt. — O godzinie 23-ej premier Leroux ponownie przemawiał przez radio do ludności. Potwierdził on wiadomość o ogłoszeniu przez rząd kataloński niepodległości Katalonii, jaka w godzinach wieczornych w formie pogłoski rozeszła się po Madrycie.

Premier napiętnował postępowanie Katalonczyków, nazywając ich zdrajcami i szalenkami. W dalszym ciągu premier oświadczył, że sytuacja jest bardzo groźna i wezwał wszystkich do zachowania spokoju, twierdząc równocześnie, że nastroj w policji i w armji jest nadal dobry.

Około północy przez radio ogłoszony został stan wojenny.

Nowy ambasador niemiecki w Moskwie.
W tych dniach przybył do Moskwy nowo-mianowany ambasador niemiecki hr. Schulerburg. Na zdjęciu — hr. Schulerburg (w środku) w towarzyszącym charge d'affaires ambasady niemieckiej w Moskwie (z prawej) i zastępcy Szefa Protokołu Szilo przed dworcem w Moskwie.

Stłumienie rewolucji socjalistycznej w Hiszpanji

REWOLUCYJNY RZĄD KATALOŃSKI SKAPITULOWAŁ I ZOSTAŁ ARRESTOWANY. — WALKA O GMACHY RZĄDOWE W BARCELONIE.

Madryt. — Wojska rządowe i władze oparowały ostatecznie całkowicie sytuację w Hiszpanji. W Barcelonie po krótkiej lecz zaciętej walce, w której obie strony poniosły wielkie straty, zapanała cisza.

Oprócz rządu t. zw. niepodległej Katalonii, zostali aresztowani przywódcy lewicy hiszpańskiej m. in. b. premier Azana, kierujący powstaniem.

Eskaadra krążowników rządowych przybyła z Kartaginy do Barcelony.

Gdy w niedzielę o godz. 2-giej po południu premier Leroux wyjechał do ministerstwa spraw wewn. na posiedzenie rady ministrów, tłum liczący około 30 tysięcy osób powitał go oklaskami i witałami.

Rada ministrów uchwaliła w pierwszym rzędzie zawieszenie w czynnościach dotychczasowego prezydenta stolicy i zamianowała komisarzem prezydentem Madrytu Martinez de Velenco ministra bez teki.

Ponadto rada ministrów postanowiła, że wszyscy robotnicy, urzędnicy miejscy oraz kolejarze muszą powrócić do pracy w niedzielę do godziny 4-ej po południu. Uchylający się od pracy po tej godzinie zostaną automatycznie zwolnieni.

Wojska rządowe, które przybyły do prowincji Asturia zakończyły pacyfikację. Jak słychać, było tam dużo ofiar śmiertelnych, jednak nie można uzyskać

blżliwszych informacji z powodu sabotażu linii telefonicznych i telegraficznych.

W całej Hiszpanji odbywają się manifestacje na cześć rządu i zjednoczenia wszystkich obywateli, wiernych ojczyźnie bez względu na partje i przynależność polityczną.

Na ulicach Madrytu słychać jeszcze co chwilkę salwy, jednak są to ostatnie oznaki życia pokonanego marksizmu.

Rząd Leroux odniósł walne zwycięstwo. Dzień wczorajszy uważany jest za pierwszy dzień nowej ery młodej republiki hiszpańskiej.

Tłumy na ulicach Madrytu oglądają na domach ślady kul. Życie normalne rozpoczyna się w stolicy i w całej Hisz-

panji. Wojsko, policja i organizacje młodzieży radykalnej i młodzieży katolickiej z pod znaku Robles objęły zakłady użyteczności publicznej.

Madryt. — O godz. 1-ej w nocy z soboty na niedzielę wojska rządowe otoczyły gmachy rządowe w Barcelonie. — W niedzielę o godz. 6-ej rano rewolucyjny rząd kataloński oddał się w ręce wojskom rządowym i został aresztowany.

Radio katalońskie zostało również zajęte przez wojska rządowe.

Całą Katalonię opanowały wojska rządowe.

Barcelona. — W nocy zostały zaatakowane w Madrycie stacja telefoniczna, ministerstwo rolnictwa, ministerstwo spraw wewnętrznych i szereg komisariatów policji. Ataki te odparły wojska rządowe.

Jeden minister socjalistyczny Largo Caballero usiłował uciec do Portugalji, lecz zatrzymano go na granicy. B. premier Azana ukrył się i jest poszukiwany.

Sady wojenne rozpoczęły urzędowanie. Ogólne wrażenie jest, że rząd opanował w zupełności sytuację. Jest dużo zabitych i rannych.

zbrojenia Niemiec, nie posiadają już żadnej wartości.

Generałowie niemieccy są zdania, iż faktu zbrojenia Niemiec nie można dłużej ukrywać przed światem i wyznaczają Hitlerowi termin do 15 października, celem wydania tej deklaracji, której w sposób stanowczy sprzeciwia się min. Neurath.

Min. Neurath wyraża zaprzetywanie, iż naruszenie traktatów pokojowych przez Niemcy mogłoby przyczynić się do zorganizowania frontu przeciwko Niemcom ze strony państw Europejskich.

EMISARJUSZE HITLERA U MUSSOLINIOGO.

Wiedeń. — Specjalny emisariusz dyplomatyczny Hitlera v. Ribbentrop spotkał się z Mussolinim w niedalekiej przyszłości w Medjolanie.

Sekwestr Zyrardowa utrzymany.

Warszawa. — Po wyłoszeniu rozprawie sąd handlowy ogłosił znamienne decyzje, obejmującą sprawę dalszych losów sekwestru sądowego nad zakładami zyrardowskimi.

Sąd zgodnie ze stanowiskiem opinji publicznej w tej żywotnej sprawie, postanowił utrzymać nadal sekwestr sądowy w mocy, a protest adwokatów, sąrow no ze strony polskiej mniejszości akcjonariuszów, jak i rzeczników grupy Bous sac'a odrzucić.

Wynika z tego jasno, że sąd nie uznał „paktu biskupickiego”.

—(o)—

Katastrofa lotnicza pod Kielcami.

Pilot zabity, obserwator ranny.

Kielce. — Nad Zagnańskiem w odległości półtora km. od Kielc, przelatował wojskowy samolot, pilotowany przez pilota porucznika zandarmerji Horskiego z mechanikiem kapralem Kazimierzem Zochowskim z 1 pułku lotniczego. Lotnicy lecieli z Warszawy do Kielc.

Warunki lotu były wysoce nieprzychylnie, dookoła panowała gęsta mgła. Pilot stracił orientację i przypuszczając że samolot znajduje się nad lotniskiem w Kielcach, szukając wśród mgły lotniska lub pola dogodnego do lądowania, zaczął zniżać lot. Mgła była tak gęsta, że pilot nie zauważył, że leci tuż nad lasem. W pewnej chwili samolot zaczępił skrzydłem o korony sosen i runął z olbrzymim impetem na drzewa.

Skutek zderzenia był tragiczny. Pilot por. Horski został zabity na miejscu, doznając rozbitcia czaszki i złamania nogi i obu rąk, kapral mechanik Zochowski został ciężko ranny.

Zwłoki por. Horskiego zabezpieczono na miejscu, a w godzinę później przewieziono ciężarówką samochodem do kołatanicy przy miejscowym szpitalu. Ciężko rannego kaprala Zochowskiego odwieziono do miejscowego szpitala

Niemcy ogłoszą zwiększenie armji i wypowiedzą klauzule wojskowe traktatu wersalskiego.

Paryż. — W rewelacyjnej formie prasa francuska zapowiada bliskie wypowiedzenie przez rząd niemiecki militarnych klauzul traktatu wersalskiego. Pertinax w „Echo de Paris” utrzymuje, że gen. v. Blomberg żądał, żeby wypowiedzenie powyższych klauzul odbyło się już 1 października i datę tę przełożono dopiero na usilne perswazje min. Neuratha.

Publicysta francuski ponawia przy tej sposobności swe ataki przeciwko polskiej polityce zagranicznej. Deklaracja min. Becka, wyzwalamca Polskę z pod kontroli międzynarodowej w dziedzinie ochrony mniejszości ułatwia jego zdaniem manewry niemieckie przeciwko traktatowi wersalskiemu.

Pani Tabois donosi w „Oeuvre”, że gen. Blomberg żąda wypowiedzenia militarnych klauzul traktatu wersalskiego przed dniem plebiscytu w Saarze. P. Tabois podobnie jak Pertinax łączy projekty niemieckie z genewską deklaracją min. Becka.

Wiedeń. — Wzmocnienie Reichswehry na 300.000 żołnierzy sygnalizują wiadomości ze źródeł rzymskich.

Generałowie Reichswehry z Blombergiem na czele zwrócili się do Hitlera z żądaniem podania deklaracji, mającej fakt wzmocnienia Reichswehry obwieścić światu bez żadnych ogróderek, oraz zadokumentować, iż zawarte w traktacie wersalskim postanowienia, ograniczające znacznie

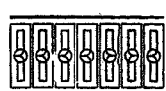
Wielkie uroczystości ku czci króla Jugosławji w Francji.

Paryż. — Dotychczasowe przygotowania wskazują, że francuskie sfery rządowe pragną nadać oficjalnej wizycie króla jugosłowiańskiego w Paryżu charakter wyjątkowo uroczysty.

Para królewska jugosłowiańska przybędzie do Marsylii na krążowniku „Dubrownik” w dniu 9 b. m. i będzie tam powitana przez francuskiego ministra spraw zagranicznych, ministra marynarki oraz władze miejscowe.

Po złożeniu wieńca na pomniku żołnierzy poległych na wschodzie podczas wojny światowej, królestwo jugosłowiańskie wyruszą do Paryża, dokąd przybędą 10 października rano.

Na spotkanie pary królewskiej uda się na dworzec prezydent Republiki Lebrun. Pobyt króla Aleksandra i królowej Marji w Paryżu potrwa 3 dni, przyczem przewidziane są liczne przyjęcia u prezydenta Republiki i ministra spraw zagranicznych.

Wycieczka z Wileńszczyzny w Warszawę.

W piątek rano przybyła do Warszawy wycieczka włościan z Wileńszczyzny w liczbie tysiąca osób. Na zdjęciu — grupa Ziemi Nowogrodzkiej opuszcza dworzec.

Armja Z. S. R. R.

W wejściu ZSRR. do Ligi Narodów, p. włączeniu Związku Sowietckiego do systemu mocarstw europejskich, a zatem i do koncertu politycznego największych partnerów kontynentalnych, największe być może zainteresowanie wzbudza w tej chwili kwestja, jak się przedstawia siła zbrojna, efektywna i potencjalna w obecnym, powojennym jej znaczeniu i różnorodności, nowego partnera i nowego członka Ligi Narodów.

Faktem jest, iż armja czerwona obecnie zupełnie jest niepodobna do tej armji, a raczej do tych armji Tuchaczewskiego, które brały udział w wojnie domowej i w wojnie z r. 1920. Armje czerwone z ówczesnych lat można było porównywać z armjami „Sankiulotów” Bonapartego, Höche'a, Augereau, pód względem wykwipowania, składu, uzbrojenia i wyglądu.

Dzisiejsza armja czerwona wygląda inaczej. Skonstruowana na wzór zupełnie nowocześnie, up to date, w typie swoim (zewnątrznie i technicznie) nie różni się od zmechanizowanych armji mocarstw europejskich, stara się je wyprzedzić nawet w stosowaniu wynalazków technicznych i metod strategii powojennej. Na armje poświęca Rosja Sowiecka wielkie sumy. Od r. 1928 do r. 1933 budżet Oficjalny Komisariatu wojny i marynarki powiększył się z 744 milionów rubli do 1,450 milionów, tj: uległ podwojeniu. W tej sumie nie są uwzględnione przeciw wydatki związane z utrzymaniem i działalnością takich organizacji paramilitarnych jak Ossoawjachim (lotnictwo) i inne, nie figurują też sumy związane z funkcjonowaniem i organizacją przemysłu ciężkiego i wojennego.

Ogromne wysiłki poczynając od roku 1930 poczyniono w celu zaopatrzenia armji w artylerję nowoczesną, tanki, traktory, pojazdy mechaniczne. Traktory, pomyslane jako narzędzie pomocnicze przy podnoszeniu kultury rolnej i kolektywizacji na wsł, mają też znaczenie siły pociągowej mechanicznej w razie wojny, a zwłaszcza w Rosji przy jej wielkich przestrzeniach. Produkcja traktorów kilka lat temu równała się zeru, obecnie jest ich w użyciu około 200.000, a produkcja roczna wielkich fabryk sięga 40.000 sztuk rocznie. W tym samym stopniu wzrosła produkcja czołgów wojennych. Mechanizacja w armji czerwonej posunięta została wobec rozwoju przemysłu ciężkiego do dużych rozmiarów, a fachowcy zagraniczni oceniają obiektywnie dane, jakże podał Woroszyłow na r. 1933 za zasługujące na wiare.

Największą uwagę poświęca rząd Z. S. R. R. i kierownictwo armji rozwojowi sił lotniczych, oceniając rolę, jaką ta broń może odegrać w przyszłej wojnie, a dla Rosji szczególnie, jeśli chodzi o ewentualny konflikt na Dalekim Wschodzie. Poza tem lotnictwo odgrywa też w Rosji szczególną rolę jako środek komunikacyjny wobec wielkich przestrzeni i słabego, jak na potrzeby obecne, rozwoju sieci kolejowej oraz krępskiego jej etapu technicznego. W czasie wojny do mowej siły lotniczej czerwonych ograniczały się do plus minus 300 samolotów mniej lub więcej przestarzałych i zużytych. Rzucano setki milionów na rozbudowę lotnictwa, na budowę fabryk aeroplanów, przygotowanie pilotów etc. W r. 1932 wyprodukowano w Rosji 2.300 aeroplanów i 4.000 motorów, zarówno dla lotnictwa wojskowego jak i dla cywilnego. Specjalny nacisk położono na produkcję samolotów ciężkich, bombardujących, mogących przelatywać duże przestrzenie do 1.500 kilometrów bez lądowania, a to ze względu na Daleki Wschód. W samoloty tego typu hojnie wyposażono t. zw. specjalną armję dalekowschodnią, pozostającą od dwóch lat w gotowości bojowej pod dowództwem Blüchera na pograniczu mandżursko-mongolskiem. Samolotów tego typu mogą podobno, według informacji angielskich, fabrykować z własnego materiału i własnymi tylko posługując się środkami, fabryki sowieckie około 400 sztuk rocznie. Plan drugiej pięcioletki przewidyuje taką rozbudowę przemysłu lotniczego, aby możliwości konstrukcyjne sięgały normy 10.000 aeroplanów wszelkich typów rocznie. Według danych zamieszczonych w prasie zagranicznej lot-

nictwo wojennej ZSRR. liczy obecnie około 2.500 samolotów różnych typów. Produkcja zaś roczna (w r. 1934) ma sięgać liczby od 2.500 do 3.000 aeroplanów.

Ogromny rozwój, według informacji z zagranicy, wskazuje też przemysł chemiczny, który pozostaje w ścisłym związku z możliwościami wojny powietrzno-gazowej. Dane cyfrowe, które przedstawiły się do wiadomości prasy, wskazują m. in. na to, że produkcja kwasu siarcza-

nego np. wzrosła w porównaniu z produkcją przedwojenną pięciokrotnie, superosulfatów zaś i związków azotowych — dwudziestopięciokrotnie.

Cyfrowo armja czerwona liczy na stopie pokojowej około siedemset tysięcy ludzi, włączając już w to i formacje specjalne. W razie mobilizacji, teoretycznie, przy ogólnej liczbie 170 mil. ludności, mogłaby sięgnąć armja sowiecka cyfry 17 milionów ludzi.

Największe zainteresowanie, rzecz prosta, budzi kwestja siły biernej i czynnej armji ZSRR. we Francji, gdzie w prasie i opinii publicznej toczą się długie i ożywione debaty na ten temat. E. R.

oświadczył, że Włochy nie dają wcale do objęcia protektoratu nad Austrią

Ostatnie wiadomości z Rzymu, według których Niemcy pragną pozostawić Austrię na 5 do 10 lat w spokoju, proponując Austrii podobny pakt jak z Polską, nie znajdują w tutejszych kołach zbyt wielkiej wiary.

Według krążących tu powszechnie wiadomości, nowy poseł niemiecki w Wiedniu v. Papien otrzymał polecenie rozpoczęcia z rządem austriackim rokowań w sprawie odprężenia sytuacji w stosunkach niemiecko - austriackich i zaprowadzenia Austrii układu z Niemcami, gwarantującego niezależność Austrii na lat 5.

NIEMCY GWARANTUJĄ NIEPODLEGŁOŚĆ AUSTRII.

Wiedeń. — W tutejszych kołach politycznych żywo omawiana jest wiadomość, że Hitler zaproponował Mussolinemu 10-letni pakt na tej podstawie, że Niemcy zobowiążą się przez ten czas uszanować niepodległość Austrii, Włochy zaś uznają równouprawnienie Niemiec w sprawie zbrojeń. „United Press” donosi z Rzymu, że w tamtejszych dobrze poinformowanych kołach politycznych nic o takiej propozycji niewiadomo. Zresztą sądzią w Rzymie, że Mussolini na pewno propozycję tę odrzucił, bo nie chce się zgodzić na żadne ograniczenie w czasie gwarancje niepodległości Austrii.

PRZYMUS PRZESZKOLENIA W „OBOZACH PRACY” W NIEMCZACH.

Berlin. — Ogłoszono zapowiedź wejścia w życie z dniem 1 listopada r. b. nowych i doniosłych postanowień o rozszerzeniu t. zw. służby pracy w Niemczech.

Wprowadzony zostaje dla wszystkich kandydatów na stanowiska kierowników formacji hitlerowskich, a mianowicie organizacji politycznych i frontu pracy obowiązek odbycia przeszkolenia w t. zw. obozach pracy.

Przymus ten jest kardynalnym warunkiem dopuszczenia ich do przyszłej kariery politycznej.

Kandydaci urodzenia po 31 grudnia 1914 roku, a więc liczący obecnie 19 lat, obowiązani są bez wyjątku do odbycia jednorocznej służby. Wszyscy inni między 19—23 rokiem życia odbywać mają dodatkowy półroczny kurs przeszkolenia w obozach pracy.

SIDZIKAUŠKAS ODPOWIADA PRZED SADEM ZA SPZENIEWIERZENIE.
Kowno. W sobotę rozpoczął się przed sądem okręgowym sensacyjny proces przeciw długolentemu posłowi litewskiemu w Berlinie a potem w Londynie Sidzikauskasowi.

Sidzikauskas jest oskarżony o to, że wziął od obywateli niemieckich za mianowanie ich honorarnymi konsulami litewskimi 88 tysięcy marek niemieckie cele dobroczynne, lecz ich potem na te cele nie wyplacił.

ORKAN ŚNIEŻNY PRZY UJŚCIU RZĘKI OB.

Moskwa. — Przy ujściu rzeki Ob (północno zachodnia Syberja) szaleje orkan śnieżny. Na ratunek zagrożonej floty rybackiej wysłano specjalną ekspedycję.

Zaniechanie reformy ubezpieczeń społecznych.

Warszawa. — Jak slychać, na skutek opinji Rady ministrów, wyrażonej w ostatnim posiedzeniu, czynnikmi miarodajne zawieszają prace nad projektowaną reorganizacją ubezpieczeń społecznych. Jednocześnie zaniechano dalszych badań i studjów nad tem zagadnieniem.

Natomiast ma być w ciągu najbliższych tygodni opracowane rozporządzenie p. Ministra opieki społecznej, dotyczące uregulowania założeńi składek ubezpieczeniowych na nowej podstawie. Projektowane rozporządzenie ma uregulować ostatecznie sprawę uprzywilejowanych założeńi w zakresie składek ubezpieczeniowych, o których mówi ustawa z dnia 15 marca r. b., a stanowiących kompleks założeńi powstałych do dnia 1-go lipca 1932 r. Suma tych założeńi określona jest w wysokości około 80 milionów złotych.

PORT WODNY W PŁOCKU.

Warszawa. — W Płocku powstał projekt budowy portu wodnego na Wiśle, który ma być przeznaczony wyłącznie na potrzeby przemysłu łódzkiego.

Obecnie utworzony został komitet budowy portu, który zajął się wstępnymi pracami. Zakładane są dzwignie, budowa magazyny i przeprowadzane linje kolejowe. Częściowe uruchomienie portu spo-

Jan Woźniak

DLUGOLETNI MAJSTER WYDZIAŁU MECHANICZNEGO
HUTY „CZĘSTOCHOWA”
przeżywszy lat 68
zmarł w dniu 6-go października 1934 roku.
W zmarłym tracimy zacnego i nieodżałowanego współpracownika.
DYREKCJA HUTY „CZĘSTOCHOWA”.

Opłaty za naukę w szkołach powszechnych

Warszawa. — Prezydium Rady ministrów komunikuje, że wiadomość podana w niektórych organach prasowych o treści rzekomego oświadczenia p. przez sa Rady ministrów prof. Leona Koźłowskiego do delegacji Związku nauczycielstwa polskiego, przyjętej na audjencji dnia 2 bm., jest nieścisła.

Jak podają niektóre pisma stołeczne, premier Koźłowski oświadczył prezydium Związku nauczycielstwa polskiego na specjalnym przyjęciu, że Min. oświaty przewiduje niewielkie stałe opłaty za dzieci w szkole powszechnej oraz ewentualne obciążenie poziomu organizacyjnego szkół powszechnych.

TELEGRAMY

KONFERENCJA BARTHOU Z POSEM AUSTRIACKIM.
Paryż. — Jak pisma donoszą, rozmowa, którą odbył minister spraw zagranicznych Barthou z posem austriackim, dotyczyła zagadnienia niepodległości Austrii.
OTTO HABSBUURG LICZY NA POWRÓT DO AUSTRII.
Wiedeń. — Otto Habsburg wystosował list dziękczynny do kilku gmin styryjskich, które go zamianowały obywatelom honorowym. W liście tym pisze m. in., że nigdy nie czynił odpowiedzialnym ludu austriackiego za krzywdy jemu wyrządzone. Chłopi katolicyj meji ojczyzny — pisze Otto — nie brali udziału w zbrodni i szaleństwie przewrotu. Skoro tylko otworzą się przedemną granice, powrócę do Austrii bez żadnego rozgoryczenia. List kończy się słowami nadziei rychłego powrotu.

Włoskiego Federzoni i stry; senator Silvio Crespi. Po ceremonji ślubu przyjęcie dla gości weselnych odbędzie się w sali apartamentu Grzegorza XIII. Do udziału w uroczystości zaproszeni zostali członkowie korpusu dyplomatycznego, działacze polityczni i dostojnicy kościelni oraz przedstawiciele miejscowego społeczeństwa.
NIEMCY SZUKAJĄ KREDYTÓW W ANGLJI.
Londyn. — Według informacji kół City, mimo niedotrzymania zobowiązań finansowych wobec wierzycieli angielskich i wynikających stąd trudności w wymianie handlowej angielsko-niemieckiej Niemcy w dalszym ciągu starają się o kredyty w Anglii, przyczem, jak niektórzy twierdzą, liczą na zycżliwość gubernatora Banku Angielskiego, Montagu Normana.

ŚLUB BRATANKA PAPIEZA.
Miasto Watykańskie. — W dniu 15 b. m. w sali konsystorskiej Watykanu Ojciec św. pobłogosławił związek małżeńskich bratanka swego hr. Franciszka Ratti z panną Angeli Marią Crespi z Medjolanu. Świadkami ślubu ze strony narzeczonej, będą książe Bergano i markiz Serafini, gubernator Miasta Watykańskiego, ze strony narzeczonej zaś prezydent senatu

V. Papien ma rokować niemiecko - austriacki „pakt o nieagresji”
Wiedeń. — Wygłoszone w ub. sobotę przez radio polityczne przemówienie Mussoliniego, w którym dyktator włoski podkreślił raz jeszcze niezłomną wole Włoch utrzymania niezależności Austrii, przyjęte zostało w Wiedniu z wielkim zadowoleniem. Charakterystycznym jest jednak, że tutejsze koła miarodajne podkreślają w pierwszym rzędzie ten zwrot przemówienia Mussoliniego, w którym dyktator

Postanów nie być ubogim!
Jesteś stworzony na to, aby Ci było dobrze na świecie. Musisz dążyć do poprawy losu, do dobrobytu. Może Twój los obdarzy Cię wielką wygraną, gdy będziesz grał na nowej ulepszonej 31-ej loterii, dającej więcej szans wygrania... Za małą stawkę możesz zdobyć wielki majątek. Napisz do nas zaraz, a wyślemy Ci los loteryjny I-ej klasy naszej szczęśliwej kolektury:

A. WOLAŃSKA

Warszawa, Centrala, ul. Nowy-Swiat Nr 19.
Konto P. K. O. Nr 7192.

Ciągnięcie I-ej klasy 18 października r. b.
Cena losu 1/1 zł. 40, 1/2 zł. 20, 1/4 zł. 10.

dziewane jest w pierwszych dniach listopada, całkowite zaś wykończenie na wiosnę roku przysługę. W pierwszym rzędzie projektowane jest spławianie drogą wodną z Gdyni do Płocka bawelny, przeznaczonej dla przemysłowego okręgu łódzkiego.

Sprawa budowy portu w Płocku zainicjowała się również sfery przemysłowe Zgierza, Pabjanic, Ozorkowa, Tomaszowa i innych miast okolicznych.

Aresztowanie czterech kolejarzy w związku z katastrofą w Krzeszowicach.

Kraków. — Dochodzenia w sprawie ustalania winy tych, którzy spowodowali straszną katastrofę kolejową w Krzeszowicach, jest prowadzone dalej w szybkim tempie. Na miejscu dokonano prób technicznych co do działalności zwrotnic i wiadozności pociągów.

Na podstawie sobotnich dochodzeń na wniosek prok. dra Boryczki dokonano sądzia dr. Jolles aresztowania konduktora końcowego wagonu naczehanego pociągu nr. 7, Antoniego Kaczmarka, którego wina miała polegać na tem, że nie zawiadomił na czas maszynisty o nadjeżdżającym pociągu Nr. 107.

Według przeprowadzonych dochodzeń najwięcej zawinił blokowy Bartłomiej Ziemiński, gdyż nie rozlokował bloku po przejeździe pociągu towarowego, o czym nie wiedział dyżurny ruchu, wobec czego zrobził wjazd dla pociągu Nr. 7.

W sobotę oddawiono pod silną eskortą do więzienia św. Michała aresztowanych urzędników ruchu Gabriela Niecia i blokowych Drabika i Ziemińskiego, oraz konduktora Kaczmarka. Mimo tego komisja śledcza pozostaje w Krzeszowicach skąd dopiero wyjedzie prawdopodobnie w poniedziałek.

LICEA BUDOWY DRÓG.

Warszawa. — Wydział szkolnictwa za wodowego w ministerwie oświaty opracowuje projekt zorganizowania liceów dróg. Licea będą 3-letnie. Poza nauką dróg lądowych, uwzględniona będzie również komunikacja kolejowa.

Do liceów przyjmowani będą kandydaci, którzy ukończyli szkołę ogólnokształcącą i mają za sobą co najmniej 2-miesięczną praktykę w dziedzinie budownictwa drogowego.

WYROK SMIERCI NA MORDERCĘ S. P. KS. CHMUROWICZA.

Rzeszów. — Po zasądzającym werdykcie sędziów przysięgłych trybunał wydał wyrok, skazujący osk. Antoniego Janusza na karę śmierci przez powieszenie za zabicie ks. Chmurowicza, zaś osk. Kapuścię za rabunek na 5 lat c. więzienia. Dalszych dwóch oskarżonych Ludwika i Dindera uniewinniono.

W motywach wyroku sąd podniósł, że osk. Janusz jest dla społeczeństwa jednostrak stracona, gdyż niema żadnych widoków poprawy, jak również niebezpiecznym dla otoczenia, wobec czego należało wymierzyć karę śmierci. Osk. Janusz przyjął wyrok spokojnie.

Przeszło milion strat w pożarze „Małopolski“.

Boryslaw. — W magazynach centralnych concernu „Małopolska“ wybuchł wczoraj nad ranem gwałtowny pożar, lecz został dzięki energicznej i ofiarnej akcji ratunkowej straży pożarnej z Boryslawia i Drohobycza ugaszony. Spłonęło doszczętnie 4 magazyny, w których znajdowały się znaczne ilości materiałów i narzędzi technicznych.

O rozmiarach strat może świadczyć spis inwentarza, obejmujący kilkadziesiąt pozycji oraz kwota 1,800,000 zł. na którą magazyn był ubezpieczony.

„Łańcuch nieszczęścia“

posła Idzikowskiego.

Warszawa. — Do sądu okr. wpłynęła sprawa mająca związek ze sprawą aresztowanego niedawno pod zarzutem łapownictwa posła Idzikowskiego.

Sprawę wniosk do sądu adw. Julian Dreszer w imieniu p. Artura Zadeńskiego, który był syndykim związku cechów piekarskich. Po ujawnieniu afery posła Idzikowskiego niej. Kazimierz Jarosz, wystąpił z zarzutami przeciw Zadeńskiemu, mówiąc, że Zadeński brał udział w aferze posła Idzikowskiego. Zadeński był już raz zawieszony w czynnościach, czując się jednak dotkniętym wnieścianiem go do sprawy posła Idzikowskiego, wystąpił przeciwko Jaroszowi ze skargą o zniesławienie.

OTWARCIE LINII KOLEJOWEJ PORZECZE — DRUSKIENKI.

Wilno. — W sobotę odbyło się uroczyste otwarcie nowej 18 km. linii kolejowej Porzecze — Druskienki.

Na nową stację Druskienki przybyły rano specjalne pociągi z Wilna i z Warszawy. Ze stolicy przybył minister komunikacji inż. Butkiewicz, prezes Banku Gosp. Kraj. gen. Górecki oraz wyżsi urzędnicy min. komunikacji i dyrekcji kolejowej w Warszawie. Z Wilna przybył b. premier A. Prystor.

Msze święta odprawił ks. arcyb. Jalb rzykowski, metropolita wileński który następnie dokonał poświęcenia nowo-budowanej linii i wygłosił krótkie przemówienie. Następnie przemawiał dyr. Falkowski, poczem p. min. Butkiewicz przeciął wstęgę przy dźwiękach hymnu narodowego, dokonując tem samem otwarcia linii.

Jak wiadomo, uzdrowisko Druskienki leżało w odległości 18 km. od stacji kolejowej Druskienki, przemianowanej obecnie na Porzecze. Koszta całkowite budowy tej linii wyniosła 1.300 tys. zł.

Napad i zamordowanie właścicielki sklepu w Żywcu.

Kraków. — W Żywcu dokonano morderstwa rabunkowego w mieszkaniu 63-letniej bezdzietnej wdowy, właścicielki sklepu przyborów piśmiennych, Ehrlichowej, mieszczącym się w dzielnicy Zabłocie przy ul. Piłsudskiego 13.

Dwaj bandyci wkradli się przez sief

do sklepu, gdzie ukryli się za ladą sklepową. Gdy Ehrlichowa wraz ze służącą, Leokadą Szymańską, weszły do sklepu, by sporządzić sobie kolację, bandyci w ciemności rzucili się na bezbronne kobiety i poczęli je na podłogę dusić. W przypuszczeniu, że obie kobiety nie żyją, przystąpili do rabunku, zabierając z kasy przy pomocy znalezionych kluczy kasetkę z drogocenną biżuterią i kilka tysięcy złotych w gotówce, poczem zbiegli niespostrzeżeni przez nikogo. Ehrlichowa została na miejscu zamordowana, zaś jej służąca po dwu godzinach powróciła do przytomności i wybiegła na ulicę alarmując policję. Na miejscu zbrodni zjawili się władze policyjne przyrzecz z Bielska sprawozdano wywiadowcę z psem policyjnym.

W ciągu nocy dokonano licznych aresztowań.

Banda Maczugi grajusie w Przeworskiem.

Przeworsk. — Dnia 6 b. m. o godz. 19-iej trzech uzbrojonych w rewolwery osobników dokonano napadu rabunkowego na dom Menzla Kriegera, handlarza drzewa z Kańczugi, pow. Przeworsk, gdzie po steroryzowaniu domowników zrabowali około 2,700 zł. w gotówce, obrączkę srebna, 1 pierścionek złoty, jedną branzoletkę ze złota amerykańskiego.

Następnie ci sami sprawcy tej samej nocy napadli na sąsiedni dom Abrahama Kriegera z Kańczugi, gdzie przy pomocy rewolwery steroryzowali domowników i zrabowali 2,000 złotych w gotówce, jeden sweter męski, poczem zbiegli w niewiadomym kierunku. Sprawcy nie byli zamaskowani.

Z okazanych fotografii poszkodowani rozpoznali Władysława Maczuga, jako herszta bandytów. — Wszczęto akcje posigowa.

B. DYREKTOR KRZYWOSZEWSKI CAŁKOWICIE UNIEWINNIONY.

Warszawa. — W toku przewodu sądowego na procesie b. dyrektora teatrów miejskich, p. Stefana Krzywoszewskiego, oskarżonego o złośliwe wstrzymanie wypłat personelowi w świetle dokładnych dochodzeń sądowych wszelka wina p. Krzywoszewskiego znikła.

W piątek w godzinach popołudniowych sąd okręgowy ogłosił wyrok, uniewinniający całkowicie dyr. Krzywoszewskiego.

W ten sposób sąd wyrokiem swoim stwierdził, że wszelkie zarzuty, które były stawiane dyr. Krzywoszewskiemu, były niesłuszne i bezzasadne.

KRONIKA

Częstochowa 9 Października Wtorek

Dzisiaj — Dyonizego m. Ludw. Jutro — Franciszka B. Wschód słońca o godz. 5,56 Zachód „ „ 17,06 Kalendarz historyczny: Zwycięstwo Jana III pod Barakanami w 1764 r.

— Z ruchu pątniczego. Na wczorajszą niedzielną uroczystość Matki Boskiej Różańcowej przybyło dorocznym zwyczajem kilkanaście tysięcy pątników. Wśród przybyłych przeważały pielgrzymki członków Sodalicji Marjańskiej. Z większych pielgrzymek zanotować należy pielgrzymki z Katowic, Królewskiej Huty, Hajuków, Sosnowca, Pawłowa, Pruszkowic i innych miejscowości. Z Warszawy przybyła pod przewodnictwem ks. jezuita Sopusza i prefekta Romana Brelewskiego pielgrzymka Sodalicji Marjańskiej panów, na której intencje odprawił ks. Sopusza przed ołtarzem Matki Boskiej dziękczynne nabożeństwo. Przybyła również pielgrzymka górali w pielnych strojach z okolic Rąbki w liczbie 800 osób. Po odprawieniu stacji Męki Pańskiej oraz różańca w kaplicy Matki Boskiej, pielgrzymki pociągami wieczornymi udaly się w drogę powrotną.

Propaganda Częstochowy w Austrii.

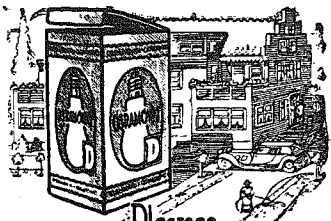
Z Wiednia donoszą: W sali wiedeńskiej „Uranji“ odbył się staraniem redakcji dzienników katolickich „Reichspost“ i „Kleines Volksblatt“ odczyt o Częstochowie, przez jednego z uczestników pielgrzymki katolików austriackich do tego miasta. Odczyt ilustrowany był zdjęciami fotograficznymi i dźwiękowymi, dokonanymi przez uczestników pielgrzymki austriackiej. Odczyt utrzymywany w to-

nie niezwykle serdecznym, obejmował całość historii tego świętego miejsca polskiego, zobrazował szczegółowo nastroje w Częstochowie, oraz zapął religijnym z jakim cała ludność Polski odnosi się do klasztoru na Jasnej Górze i cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej. W Wiedniu uprawiana jest obecnie intensywna propaganda za drugą pielgrzymką katolików austriackich do Częstochowy, która odbędzie się w czasie Zielonych Świąt. Odczyt powyższy powtórzony będzie we wszystkich innych miastach austriackich, celem wzmocnienia propagandy za odwiedzeniem Częstochowy.

— Nowy rozkład jazdy pociągów. W dzisiejszym numerze na stronie 5-iej zamieszczamy nowy, zimowy rozkład jazdy pociągów przychodzących i odchodzących ze st. Częstochowa, obowiązujący od dnia 7 b. m.

— Odczyt ks. kan. Metlera o popularyzacji astronomii w Polsce. Dzisiaj, wtorek w sali Magistratu nr. 8 dyrektor miejskiego obserwatorium astronomicznego, ks. kan. B. Metler, wygłosi interesujący odczyt p.t. „Popularyzacja astronomii w Polsce“. Odczyt ten był już w ogłoszony przez ks. kan. Metlera na 1-ym zjeździe astronomów polskich w Warszawie i w pewnej części jest relacja, co świat astronomów sądzi obecnie o Częstochowie, jako siedzibie obserwatorium astronomicznego, i o przejawach działalności tegoż obserwatorium w szerzeniu wiedzy astronomicznej.

Wstęp na odczyt 30 gr., dla uczącej się młodzieży — 10 gr., przyrzecz całkowity dochód przeznaczony jest na rzecz

Diagnoza
przeplacać za prąd wiedzy, gdy tę samą ilość światła można mieć za cenę do 20% niższą.

Nie należy zatem nabywać tmej żarówki, choćby nawet o kilkanaście groszy tańszej, lecz kupować

OSRAMÓWKI D
które wydzielają światło białe przez fabrykę ilość światła, oznaczoną na każdej żarówce. Kto chce mieć tańsze światło, niechaj kupuje

obserwatorium astr. w Częstochowie. Początek punktualnie o godz. 17-iej bez względu na liczbę obecnych.

Niewątpliwie interesujący ten odczyt zgromadzi liczne audytorjum.

Z pochodu dzieci szkolnych

W ub. niedzielę z racji „Tygodnia Szkoły Powszechnej“ odbył się o godz. 1-szej w poł. wielki, propagandowy pochód dzieci ze szkół powszechnych. Przy dźwiękach orkiestry strażackiej kilkutysięczny, barwny i gwarny pochód działowy pod wodzą nauczycielstwa wyruszył w długiej kolumnie czwórkowej z pod Jasnej Góry, kierując się w Aleje. W pochodzie, w którym widniały i stroje ludowe dziewczynki, niesiono liczne transparenty z napisami, jak: „Budujmy szkoły“, „Chcemy obszernych, czystych i widnych szkół“, „Złóż ofiarę na Tow. Popierania Budowy Szkół Powsz.“ i t. p., niektóre zaś grupy dziatwy dźwigały symbole swej pracy, a więc np. olbrzymich rozmiarów ołówek, książkę, wreszcie i modele gmachów szkolnych.

Barwny ten korowód przeciągnął wokół Alei, poczem został rozwiązany.

Jednocześnie w ciągu dnia wczorajsze go urzędzona została kwesta i uliczna sprzedaż znaczka na rzecz T-wa Popierania Budowy Publ. Szkół Powszechnych, a na tenże cel wieczorem odbyła się „czarna kawa“ w hotelu „Polonia“.

— Z „czarnej kawy“ w I Gimnazjum. Sobotnia „czarna kawa“, urzędzona staraniem połączonych Patronatów w I Gimnazjum państw. im. H. Sienkiewicza, wypadła nader udanie i okazała, jak wszystkie imprezy w I Gimnazjum. W pięknie udekorowanej sali, festonami „babiego lata“, kwiatami słonecznika i czerwienią, jęcami liśmi winogrodu obracającej urok polskiej jesieni, zgromadziło się ponad 100 osób na miłej, ożywionej i wesołej zabawie towarzyskiej, która wśród ochoczych tańców przy dźwiękach zespołu smyczkowego 27 p. p. przeciągnęła się do późnej nocy. Doskonale funkcjonowały i tani bufet, urządzony przez grono pań, cieszył się dużym powodzeniem. Wieczór „polskiej jesieni“ na pięknym tle dekoracyjnym upłynął w sympatycznym nastroju pozostawiając wiele miłych wspomnień wszystkim uczestnikom tej pierwszej w rozpoczynającym się sezonie zabawy towarzyskiej.

— Pożegnanie kierownika Szkoły Powszechnej Nr. 7. W ub. czwartek przed południem w Szkole Powszechnej Nr. 7 (nowy gmach) przy ul. Narutowicza Nr. 29 odbyło się uroczyste pożegnanie kierownika tej szkoły, p. St. Kowalczyka, który dzięki swym zasługom, położonym na niwie szkolnictwa powszechnego w naszym mieście, oraz swym wybitnym zdolnościom pedagogicznym, został mianowany podinspektorem szkolnym na pow. Mielecki, woj. Krakowski.

W wielkiej sali gimnastycznej zgromadziła się wszystka dziatwa szkolna w liczbie 1100 dzieci z nauczycielstwem na czele, oraz grupa rodziców. Na wstępie, pod kierownictwem p. Kamana, dzieci odśpiewały kilka pieśni, poczem delegacje wszystkich klas kolejno żegnały swego

Zwycięzcy turnieju ba-
lonowego u p. Ministra
Komunikacji.

Zwycięzcy puharu im.
Gordon Bennetta na
przyjęciu u p. ministra
komunikacji Butkiewi-
cza. Od lewej — mi-
nister Butkiewicz, kpt
Hynek, por. Pomaski,
kpt. Burzyński i por.
Zakrzewski.

Ze świata

(X) **Unieszkodliwienie gazu świetlnego.** Dyrekcja gazowni w Hameln w Westfalii ogłosiła komunikat, z którego wynika, że jeden z zatrudnionych tam techników, doktor Goerdes zbudował przyrząd oczyszczający gaz w sposób, który unieszkodliwia go zupełnie, nie pozabawiając go własności świetlnych. Doświadczenia przeprowadzone wykazują, iż rzeczywiste gaz po przejściu przez wymieniony wyżej przyrząd może być wdychany bez szkody dla zdrowia ludzkiego. W najkrótszym czasie instalacje tego rodzaju zaczęły już funkcjonować. Ze względu na przerażającą liczbę dotychczasowych wypadków śmierci z powodu wydzielającego się gazu świetlnego, wynalazek przyrządu oczyszczającego, wywołał w całych Niemczech wielkie zainteresowanie.

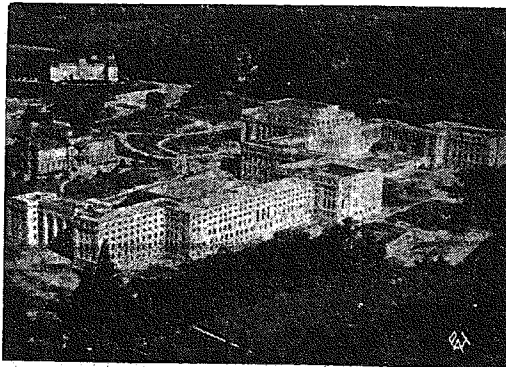
(X) **Jeszcze jedna metoda leczenia raka?** Na dorocznym kongresie amerykańskiego towarzystwa chemicznego w Cleveland wygłosiła dr. Alicja Macdonald referat, w którym oświadczyła, iż udało się jej zbadać i oświetlić proces i mechanizm powstawania nowotworów rakowatych, co pozwala żywić nadzieję, że w ciągu 5-ciu lat będzie można opracować metodę skutecznego leczenia oraz zwalczania raka. Według dr. Macdonald nerki i nadnercze wytwarzają pewne substancje, t. zw. enzymy, które atakują i niszczą komórki rakowate. Enzymy byłyby więc naturalną reakcją obronna or-

ganizmu wobec raka. Zdaniem referentki, zastrzyki pewnych substancji stymulujących mogłyby podnieść nerki do wytwarzania większych ilości enzymy i przeciwdziałania w ten sposób szerzeniu się nowotworów. Czy i o ile nadzieje i spostrzeżenia pani dr. Macdonald są słuszne — wykaże to niedaleka przyszłość oraz badania laboratoryjne, którym poddany zostanie przez innych uczonych materiał dostarczony przez referentkę. Referat dr. Macdonald wywołał bądź co bądź duże zainteresowanie w sferach lekarskich U. S. A., a jednocześnie do sprawdzania nowej metody przygotowują się w paryskich kołach medycznych.

Nowy pałac Ligi Na-
rodów.

Zdjęcie z lotu ptaka nowego pałacu Ligi Narodów w Genewie jednego z najsłynniejszych budynków czasów nowoczesnych w Europie.

(X) **Muzeum fryzur.** Jedyne w swoim rodzaju muzeum fryzur zostanie otwarte w Wiedniu. W muzeum zebrane będą fryzury ze wszystkich epok, poczynając od starożytnej Grecji i Rzymu, jak również wszystkie narzędzia, przybory, aparaty od najdawniejszych do najnowszych, które służyły sztuce fryzjerskiej. Inicjatywę do założenia muzeum dał związek zawodowy fryzjerów austriackich i on też zajmuje się organizowaniem tej inicjatywy.

Pielęgniarki - roboty

Mechanizacja, automatyzacja różnych czynności postępuje coraz dalej w miarę nowych zdobyczy techniki i coraz dowcipniejszego ich zastosowania w różnych dziedzinach życia. Widzieliśmy już sztucznych robotów - portierów w wielkich magazynach, słyszało się już o robotach pilotach. Ostatnio w jednym z największych szpitali nowojorskich zastosowano kombinację kilku aparatów z komórką foto-elektryczną, co w sumie daje wykonanie kilku funkcji pielęgniarki, obsługującej chorego i czuwającej przy nim. Chory, który leży w łóżku i nie może wykonywać złożonych ruchów rąk i korpusu, ma jednak możliwość wprawiać samemu w ruch aparaty, która wyrecza pielęgniarkę. Tak więc ruch głowy w prawą lub w lewą stronę wystarczy do automatycznego zapalenia lub zgaszenia światła; kilka innych ruchów głowy pozwala choremu wyłączyć lub włączyć radjoodbiornik, uruchomić dociwpieny przyrząd, który wyrecza pacjenta w odwracaniu kartek czytanej książki albo

gazety. Cała aparatura wprowadzana jest w ruch przez umocowaną do łóżka nad głową chorego komórkę selenową foto-elektryczną, która uruchamia automatycznie lampę, odbiornik radjowy itd. zależnie od położenia głowy pacjenta i rzuconego przez nią cienia. Wynalazek ten cieszy się ogromnym powodzeniem i ma być wkrótce zastosowany na szerszą skalę w szpitalach i klinikach nowojorskich, gdzie odciąży on z jednej strony pielęgniarki w ich pracy, z drugiej zaś pozwoli cięższym chorym korzystać swobodniej z czasu i nie być zmuszonym do wzywania pielęgniarki za każdym razem gdy chodzi o drobne życzenie i funkcje.

—|—

Wytworności.

- Proszę pani, tam za drzwiami stoi żebrał,
- Daj mu kawalek chleba z margaryną,
- On mówi, że miał lepsze czasy.
- Daj mu też i serwetkę.

Dialog małżeńsk.

- Ona: — Nie wierzyć więc w nic?
- On: — Wierzę tylko w to, co poimuję.
- Ona: — No, to wychodzi na jedno i to samo.

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

WTOREK, 9 PAŹDZIERNIKA.

645 Audycja poranna. 1210 Koncert zespołu salonowego Tadeusza Seredyńskiego (transm. ze Lwowa). 1245 „Szary wódek” — opowiadania dla dzieci miłośniczki H. Suskiego (transm. ze Lwowa). 1300 Dziennik południowy. 1305 Dalszy ciąg koncertu ze Lwowa. 1535 Przegład giełdowy. 1545 Muzyka lekka. Wykonawcy: orkiestra jazzowa Zdzisława Górzyńskiego i Olga Kamińska (piosenki). 1645 Skrzynka P. K. O. 1700 Recital fortepianowy Felicy Blumental. 1725 Pogadanka społeczna. 1735 Po jednej pioseneczce (płyty). 1750 Skrzynka pocztowa techniczna — omówi red. Wacław Frenkiel. 1800 Wiadomości sportowe. 1815 Koncert popularny. Wykonawcy: orkiestra symfoniczna P. R. pod dyr. Józefa Ozimskiego i Adam Br. Ciechański (kontrabas). 1845 „Jesień w poezji” — szkic literacki — wygłosi Stefan Czernik (transm. z Poznania). 1900 Dalszy ciąg koncertu popularnego. 1920 Pogadanka aktualna. 1930 Piosenki w wykonaniu Chóru Juranda (płyty). 1950 Wiadomości sportowe. 2000 Skrzynka muzyczna — omówi kier. muzyczny P. R. Dyr. Tadeusz Mazurkiewicz. — 2015 Wieczór literacki (transm. ze Lwowa). 2045 Dziennik wieczorny. 2055 Jak pracujemy w Polsce. 2100 „Cody weselinie” — słuchowisko obrzędowe w układzie Leona Schillera. Opracowanie muzyczne Romana Palestra. Wykonawcy: solista, orkiestra i chór P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzeiewskiego. 2200 Koncert reklamowy. 2245 Muzyka taneczna z dancingu „Paradis”. 2245 Odczyt w języku obcym. 2305 Dalszy ciąg muzyki tanecznej z dancingu „Paradis”.

Dobre pismo, dobry dziennik mieszkowcy, to najlepszy i najmlnszy przyjaciel domu.

GEORGE OWEN BAXTER.

Na Dzikim Zachodzie

POWIEŚĆ.

— Ciszej — ostrzegł Scottie. — Nie tak głośno, Larry.

— On śpi — rzekł Larry la Roche. — Słyszałem, jak się kładł, potem, jak czemś podparł drzwi. Niema się czego obawiać.

— Nie bądź taki pewny. Mógł umyślnie położyć się głośno, z szumem, a potem cicho wstać. Zresztą, kiedy nawet śpi, to ma oczy półotwarte, jak wilk.

— Dobre, dobrze — powtórzył Larry. I zaczął mówić tak cicho, że Andrzej odgadywał już tylko słowa z poszczególnych dźwięków.

— Odpowiedz mi jednak na to pytanie, Jeff: czy naogół powodziło nam się, czy nie po przyjęciu go do kompanii?

— Kto może wiedzieć, czy to jego wina? — spytał Jeff. — Wiedzieliśmy, że walka będzie ostra i ryzykowna, jeśli Allister natknie się na Doziera. Uważaliśmy, że Allister jest nieco szybszy w reku, aniżeli Dozier. Mówiono, że Dozier, to najlepszy strzelec w całym kraju. A więc to nie zły los sprawił, że pokonał Allistera.

Słychać było, jak stuknął pięścią w krzywy, stary stół, stojący na środku izby.

— Powtarzam wam, musimy być uczciwi i szczerzy wobec siebie. Kto wie czy ten chłopak nie będzie doskonałym dowódcą?

Scottie przerwał mu pochlebco. — Mówisz zabawnie, Jeff. Powiedz, co ci się stało, druhu: jesteś zbyt słowny. Człowiek, który tyle rzeczy dokonał, co ty, chce słuchać chłopaka, który nie ma nawet dwudziestu pięciu lat!

Jeff mruknął jak niedźwiedz. Nie była mu przykra ta pochwała. Odpowiedział jednak:

— Ty natomiast jesteś za wymowny. Scottie, nigdy nie wiem, co myślisz naprawdę.

Musiła to być gorzka pigułka dla Scottiego.

— Może czasem i żartuję, kiedy jednak mówię do starego Jeffa Rankina, to mówię szczerze. Popatrz na mnie, Jeff. Czy wyglądam na takiego, co sobie pokpiwa z przyjaciół?

— Nie umiem jeszcze czytać w cudzych myślach — mruknął Jeff. — I dodał nagle:

— Mówię wam, że nie widziałem piękniejszej rzeczy, jak kiedy młody Lanning stał tam, na środku drogi. Uważaliście? Widzieliście, jak pozwolił Dozierowi sięgnąć po rewolwer? Piękny to był gest, piękny! A potem jego własny rewolwer błysnął, jak piorun. Jedno mgnienie i Hal Dozier przedziurawiony na czysto. Powiadam wam, chłopcy, krzywdzicie tego młodego chłopaka. I czujcie do niego słabość. Zawsze ja czuję. Podobał mi się od pierwszego spojrzenia. I wam także, z wyjątkiem Larry'ego. I to Larry was zbudował, kiedy Andrzej wrócił i przyłączył się do nas. Kto go prosił, aby przyszedł do nas? My wszyscy.

— Kto go prosił, aby został dowódcą? — spytał Scottie.

Jeff Rankin jakby nieco się zachwiał. — Allister używał go jako swego zastępcę. Wyglądało na to, że go przeznacza na to stanowisko w razie, gdyby mu się coś przytrafiło.

— Gdyby Allister żył — rzekł Scottie — wiesz dobrze, że poszedłbym za nim wszędzie. Czyż nie byłem jego wywiadowcą? Czyż nie ukradłem z nim razem planów? Ale teraz, kiedy Allister nie

żyje — sytuacja się zmieniła na gorsze. Zrobił chytrze w tem miejscu pauzę, podczas której bandyci niewątpliwie uprzytomnili sobie postać człowieka z blizną na twarzy, który tak długo dowodził nimi, poskramał ich i podtrzymywał.

— Allister nie żyje — powtórzył Scottie — i to, co postanowił za życia, już nas teraz nie obowiązuje. Wybraliśmy go na dowódcę z własnej, nieprzymuszonej woli. Teraz, po jego śmierci, mamy prawo wybrać innego. Czego Lanning dokonał, że rościł sobie prawo do stanowiska Allistera wśród nas? Jaka rolę odgrywał podczas napadu na pociąg? Kiedy my przeprowadzaliśmy całą operację, on miał najłatwiejsze zajęcie. Czy udzielił nam jakiej dobrej rady, kiedy planowaliśmy tę wyprawę? Czy wykazał wówczas jakie zdolności w dowodzeniu?

Rankin bez wahania odpowiedział:

— To nie jego była rzecz dowodzić, póki Allister był z nami. A teraz powiem wam, czego dokonał po śmierci Allistera. Kiedy zobaczyłem, że Dozier nadjeżdża, kto pierwszy ruszył na jego spotkanie? Czy to ty, Scottie. Nie. Ani ty, La Roche, ani Clune, ani ja. Przeraziłem się na myśl stawienia czoła Dozierowi. Czemu? Ponieważ wiedziałem, że nikt go dotąd jeszcze nie pokonał, ponieważ Allister był lepszym ode mnie strzelcem, a jednak zginął. A przecież nie chwalił się, mam większą od każdego z was wprawę z rewolwerem. Przeraziłem się jednak: i wy się przeraźliście. Widziałem wasze miny. Kto więc wystąpił naprzód i poprowadził nas? Ten chłopak; z którego pokpiwaliśmy; Scottie, ten Andrzej Lanning! I powiadam wam, była to piękna walka!

Było to niewątpliwie wyzwanie. Ale Scottie odpowiedział, jak zwykle, spokojnie: